

Príslušný orgán zisťovania vplyvov na životné prostredie:

Okresný úrad Bratislava
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia
Tomášikova 46, 832 05 Bratislava

podané elektronicky prostredníctvom elektronickej schránky

Odvolateľ:

Združenie domových samospráv
Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 851 02 Bratislava
zastúpené štatutárnym zástupcom Bc. Marcelom Slávikom
IČO: 318 20 174

Vec: ODVOLANIE proti záväznému stanovisku zo zisťovacieho konania č. OU-BA-OSZP3-2026/429912-023 zo dňa 25. 05. 2026 pre navrhovanú činnosť „Polyfunkčný komplex AURA, Mlynské nivy, Bratislava“

I. Rozsah a právny režim odvolania

Združenie domových samospráv (ďalej len „ZDS“) ako dotknutá verejnosť podľa § 3 písm. t) podáva v zákonnej lehote podľa § 30 ods. 1 a 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“) odvolanie proti záväznému stanovisku zo zisťovacieho konania č. OU-BA-OSZP3-2026/429912-023 zo dňa 25. 05. 2026 (ďalej len „napadnuté záväzné stanovisko“), ktorým Okresný úrad Bratislava určil, že navrhovaná činnosť „Polyfunkčný komplex AURA, Mlynské nivy, Bratislava“ sa nebude posudzovať podľa zákona o EIA.

ZDS je environmentálnou mimovládnu organizáciou podporujúcou ochranu životného prostredia a v predmetnom zisťovacom konaní uplatnilo svoje postavenie stanoviskom doručeným e-mailom a následne e-podaním dňa 27. 02. 2026. Napadnuté záväzné stanovisko toto stanovisko výslovne eviduje a reprodukuje jeho podstatnú časť.

Podľa § 30 ods. 1 zákona o EIA môže proti záväznému stanovisku zo zisťovacieho konania podať odvolanie navrhovateľ, dotknutá verejnosť a dotknutá obec. Podľa § 29 ods. 20 zákona o EIA sa dotknutá verejnosť môže následne žalobou domáhať zrušenia záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania a namietať jeho vecnú alebo procesnú nezákonnosť. Ide o osobitný režim účinnej právnej ochrany zainteresovanej verejnosti, ktorý je potrebné vykladať v súlade s čl. 11 smernice o EIA a čl. 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru.

Zmyslom opravného prostriedku nie je vytvoriť iluzórnu kontrolu, pri ktorej verejnosť síce môže podať odvolanie, ale správny orgán sa uspokojí s reprodukciami zámeru, stanovísk dotknutých orgánov a budúcich príslubov investora. Zmyslom je zabezpečiť úplnú kontrolu vecnej a procesnej zákonnosti negatívneho screeningu vrátane úplnosti skutkových zistení, zákonnosti správnej úvahy a preskúmateľnosti záveru, že úplné posudzovanie vplyvov nie je potrebné.

ZDS napáda výrok v celom rozsahu a namieta vecnú aj procesnú nezákonnosť konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo.

Toto odvolanie nie je prejavom odporu voči rozvoju Bratislavy ani voči súkromným investíciám. Je odporom voči administratívne formalizmu, ktorý obracia preventívnu logiku EIA naruby: úrad najskôr vyhlási, že významné vplyvy sa nepredpokladajú, a následne uloží investorovi povinnosť ešte len zistiť ich rozsah v budúcich povolených konaniach.

II. Odvolací návrh

ZDS žiada, aby odvolací orgán podľa § 30 ods. 8 až 10 zákona o EIA:

1. napadnuté záväzné stanovisko zrušil a vec vrátil príslušnému orgánu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s právnym názorom, že je potrebné doplniť skutkové zisťovanie, transparentne aplikovať kritériá prílohy č. 10 zákona o EIA a riadne vyhodnotiť pravdepodobnosť významných vplyvov vrátane kumulatívnych a súbežne pôsobiacich vplyvov;
2. subsidiárne, ak už administratívny spis poskytuje dostatok podkladov na záver o existencii dôvodných pochybností, napadnuté záväzné stanovisko zmenil tak, že navrhovaná činnosť „Polyfunkčný komplex AURA, Mlynské nivy, Bratislava“ sa bude posudzovať podľa zákona o EIA.

ZDS súčasne žiada, aby odvolací orgán v rámci preskúmania v celom rozsahu umožnil odvolateľovi nahliadnuť do úplného administratívneho spisu podľa § 30 ods. 15 zákona o EIA a v súlade s §3 ods.6 správneho poriadku žiada ich zverejnenie na enviroportále a to najmä:

- zámeru vrátane všetkých odborných príloh a jeho prípadných verzii;
- doplňujúcich informácií navrhovateľa doručených dňa 13. 04. 2026;
- druhých doplňujúcich informácií a akustickej štúdie „Aktualizácia 2“ doručených dňa 12. 05. 2026;
- záznamu z ústneho pojednávania zo dňa 27. 03. 2026;
- listu o predĺžení lehoty zo dňa 27. 03. 2026 a dokladov o zverejnení rozhodujúcich podkladov.

III. Procesná legitimácia a rozsah odvolacieho prieskumu

Procesná legitimácia ZDS vyplýva priamo z § 30 ods. 1 zákona o EIA. Napadnuté záväzné stanovisko zároveň výslovne uvádza, že verejnosť vrátane ZDS má možnosť oboznámiť sa so záväzným stanoviskom a podať odvolanie. V predmetnej veci preto nie je sporné oprávnenie ZDS podať tento riadny opravný prostriedok.

Podľa § 30 ods. 7 zákona o EIA odvolateľ uvedie, v čom spočíva rozpor napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktoré mu predchádzalo, s právnymi predpismi alebo jeho nesprávnosť. Podľa § 30 ods. 8 zákona o EIA odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní alebo zistené vady odstráni.

Odvolací orgán preto nemôže vykonať iba formálnu kontrolu rozhodnutia a existencie 20 opatrení. Musí preveriť, či opatrenia reagujú na vplyvy, ktoré už boli odborne identifikované a vyhodnotené, či sú dostatočne určité a kontrolovateľné a či negatívny screening stojí na uzavretom skutkovom základe. Ak sa má rozhodujúci skutkový podklad vytvoriť až v budúcnosti, nejde o zmierňujúce opatrenie, ale o priznanie neúplnosti zisťovacieho konania.

IV. Preskúmateľnosť negatívneho screeningu: požiadavky vnútroštátneho práva, test Mellor a materiálne požiadavky podľa rozsudku C-41/24 (Waltham Abbey Residents Association)

1. Preskúmateľnosť nie je formálnou náležitosťou, ale podmienkou zákonnosti rozhodnutia

Záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania, ktorým príslušný orgán určí, že navrhovaná činnosť sa nebude posudzovať podľa zákona o EIA, musí byť preskúmateľné po skutkovej aj právnej stránke. Nestačí, aby orgán reprodukoval obsah zámeru, vymenoval doručené stanoviská a uviedol všeobecný záver, že po splnení uložených opatrení sa významné nepriaznivé vplyvy nepredpokladajú.

Podľa § 29 ods. 17 zákona o EIA musí negatívne screeningové záväzné stanovisko obsahovať hlavné dôvody, pre ktoré príslušný orgán rozhodol, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena sa nebude posudzovať, s odkazom na príslušné kritériá uvedené v prílohe č. 10 zákona. Ak príslušný orgán pri rozhodovaní zohľadnil vlastnosti navrhovanej činnosti alebo opatrenia, ktorými sa má zabrániť alebo predísť významným nepriaznivým vplyvom na životné prostredie, musí byť z rozhodnutia zrejme aj to, aký vplyv majú tieto vlastnosti alebo opatrenia na jeho záver.

Uvedená osobitná požiadavka zákona o EIA nadväzuje na všeobecné pravidlá správneho konania. Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a na tento účel si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Podľa § 46 správneho poriadku musí rozhodnutie vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku musí správny orgán v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom rozhodnutia, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a použití právnych predpisov a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Preskúmateľnosť preto nemožno stotožňovať s formálnou existenciou odôvodnenia ani s jeho rozsahom. Rozhodnutie môže mať desiatky strán a napriek tomu zostať nepreskúmateľné, ak neobsahuje zrozumiteľnú analytickú cestu od rozhodujúcich skutkových údajov cez aplikované zákonné kritériá až ku konečnému záveru.

V rozhodnutí musí byť možné identifikovať najmä:

- ktoré konkrétne vplyvy boli predmetom hodnotenia,
- z akých odborných podkladov orgán vychádzal,
- ktoré kritériá prílohy č. 10 zákona o EIA aplikoval,
- ako jednotlivé kritériá vyhodnotil vo vzťahu ku konkrétnemu projektu a konkrétnej lokalite,
- ktoré námietky a odborné pochybnosti boli v konaní uplatnené,
- akým spôsobom boli odstránené alebo vyhodnotené,
- ktoré konkrétne vlastnosti projektu alebo zmierňujúce opatrenia boli rozhodujúce pre záver, že úplné posudzovanie nie je potrebné,
- prečo tieto opatrenia umožňujú významný nepriaznivý vplyv vylúčiť.

Medzi skutkovým podkladom, aplikovaným kritériom, správnu úvahou a výsledkom rozhodnutia musí existovať preskúmateľný kauzálny nexus. Všeobecné tvrdenie, že orgán prihliadol na prílohu č. 10 zákona o EIA, takýto nexus nenahrádza.

2. Vnútroštátna judikatúra: administratívny spis nemôže nahradiť odôvodnenie rozhodnutia

Požiadavka preskúmateľnosti správneho rozhodnutia je dlhodobo ustálená aj vo vnútroštátnej judikatúre.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 4 So 226/04, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 33/2006, zdôraznil, že rozhodnutie správneho orgánu je nepreskúmateľné a treba ho zrušiť aj vtedy, ak správny orgán svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, hoci dôvody jeho rozhodnutia možno vyvodit' z obsahu administratívneho spisu. Skutočnosť, že rozhodnutie je zrozumiteľné orgánu, ktorý ho vydal, nepostačuje. Rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj ostatným účastníkom konania.

Tento princíp je priamo použiteľný aj pri negatívnom screeningu podľa zákona o EIA. Administratívny spis môže obsahovať podrobnejšie odborné údaje a môže bližšie dokumentovať dôvody rozhodnutia. Nemôže však dodatočne nahradiť absenciu hlavných dôvodov a základnej väzby medzi kritériami, skutkovými zisteniami, vyhodnotením dôkazov a uloženými opatreniami, ktoré musia byť čitateľné zo samotného záväzného stanoviska.

Verejnosť nemá povinnosť rekonštruovať správnu úvahu príslušného orgánu z reťazca externých dokumentov, odborných príloh, stanovísk dotknutých orgánov a budúcich posudkov. Povinnosť vysvetliť vlastnú správnu úvahu má orgán, ktorý rozhodnutie vydáva.

3. Test Mellor: dôvody musia umožňovať účinnú kontrolu negatívneho screeningu

Požiadavka preskúmateľnosti negatívneho screeningu má aj európskoprávny rozmer.

Súdny dvor Európskej únie sa v rozsudku z 30. apríla 2009 vo veci C-75/08, Mellor, zaoberal otázkou, aké požiadavky vyplývajú z práva Európskej únie pre odôvodnenie rozhodnutia, ktorým príslušný orgán určí, že projekt podľa prílohy II smernice o EIA nemusí podliehať úplnému posudzovaniu vplyvov na životné prostredie.

Rozsudok Mellor vychádzal zo staršieho znenia smernice, ktoré ešte výslovne nevyžadovalo, aby samotné negatívne screeningové rozhodnutie vždy obsahovalo všetky dôvody. Súdny dvor napriek tomu zdôraznil, že ak dotknutá osoba požiada o vysvetlenie, príslušný orgán jej musí oznámiť dôvody rozhodnutia alebo jej poskytnúť relevantné informácie a dokumenty. Poskytnuté dôvody a podklady musia byť dostatočné na to, aby sa dotknutá osoba mohla kvalifikovane rozhodnúť, či rozhodnutie napadne opravným prostriedkom.

Podstatou testu Mellor je preto požiadavka účinnej kontroly. Verejnosť musí mať reálnu možnosť zistiť:

- prečo orgán dospel k negatívnemu screeningu,
- o ktoré rozhodujúce skutočnosti sa oprel,
- ako posúdil možné významné vplyvy,
- či existuje racionálny dôvod napadnúť jeho rozhodnutie.

Po prijatí smernice 2014/52/EÚ bol tento štandard sprísnený a čiastočne kodifikovaný priamo v článku 4 ods. 5 písm. b) smernice 2011/92/EÚ. Ak orgán rozhodne, že EIA nie je potrebná, rozhodnutie musí byť sprístupnené verejnosti a musí obsahovať hlavné dôvody s odkazom na relevantné kritériá prílohy III smernice. Ak je to potrebné, musí obsahovať aj opis vlastností projektu alebo opatrení, ktorými sa má zabrániť významným nepriaznivým vplyvom.

Slovenský zákonodarcu túto požiadavku premietol do § 29 ods. 17 zákona o EIA.

Test Mellor sa preto dnes nemôže vykladať tak, že administratívny spis môže bez ďalšieho zachrániť nedostatočne odôvodnené rozhodnutie. Administratívny spis môže podrobnejšie dokumentovať správnu úvahu orgánu. Hlavné dôvody negatívneho screeningu a základná väzba na príslušné kritériá však musia byť zrozumiteľné už zo samotného záväzného stanoviska.

4. Interpretčný posun podľa rozsudku Waltham Abbey Residents Association

Ďalší významný interpretačný posun priniesol rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 6. marca 2025 vo veci C-41/24, Waltham Abbey Residents Association.

Hoci sa skutkové okolnosti uvedenej veci týkali možných vplyvov projektu na prísne chránený živočíšny druh, Súdny dvor vykladal všeobecné ustanovenia článku 4 ods. 4 až 6 smernice 2011/92/EÚ upravujúce zisťovacie konanie pre projekty podľa prílohy II. Rozsudok má preto význam aj pre všeobecný štandard zákonnosti negatívneho screeningu.

Súdny dvor pripomenul, že EIA sa musí vykonať, ak existuje pravdepodobnosť alebo riziko, že projekt bude mať významný vplyv na životné prostredie. So zreteľom na zásadu obozretnosti sa takéto riziko považuje za existujúce vtedy, ak na základe objektívnych skutočností nemožno vylúčiť, že projekt môže mať významný vplyv na životné prostredie.

Ak tretia osoba predloží príslušnému orgánu objektívne informácie, ktoré sú spôsobilé vyvolať pochybnosti o potenciálne významných vplyvoch projektu, orgán nemôže tieto pochybnosti ignorovať ani ich odsunúť do budúcich povoľovacích konaní. Developer alebo príslušný orgán musí získať relevantné doplňujúce informácie potrebné na odstránenie pochybností a tieto informácie zohľadniť pred rozhodnutím, či je úplné posudzovanie potrebné.

Na druhej strane, rozsudok Waltham Abbey Residents Association nemožno vykladať tak, že každá všeobecná námietka verejnosti alebo akákoľvek chýbajúca technická podrobnosť automaticky vedie k povinnosti vykonať plnú EIA. Ak príslušný orgán dokáže na základe objektívnych dôkazov vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu, môže rozhodnúť, že EIA nie je potrebná, bez vyžiadania ďalších informácií.

Rozhodujúce je preto rozlíšenie medzi:

- a) technickým dopracovaním už vyhodnoteného riešenia, ktoré možno legitímne ponechať na ďalšie stupne projektovej dokumentácie, a
- b) budúcim odborným zisťovaním, ktorého predmetom je samotná existencia, rozsah alebo významnosť potenciálneho vplyvu.

Prvý postup môže byť prípustný. Druhý postup znamená, že skutkový stav potrebný na vydanie negatívneho screeningu ešte nebol spoľahlivo zistený.

Rozsudok Waltham Abbey Residents Association tým dopĺňa test Mellor. Mellor sa sústreďuje na otázku, či sú dôvody rozhodnutia dostupné a zrozumiteľné tak, aby bola možná účinná právna kontrola. Waltham Abbey Residents Association zdôrazňuje, že dôvody negatívneho screeningu musia byť zároveň založené na skutkovom podklade, ktorý umožňuje objektívne vylúčiť relevantné pochybnosti o pravdepodobnosti významného vplyvu.

Preskúmateľnosť má preto dve navzájom súvisiace zložky:

1. formálnu a argumentačnú zložku: z rozhodnutia musí byť zrejmé, prečo orgán rozhodol tak, ako rozhodol;
2. materiálnu a dôkaznú zložku: dôvody rozhodnutia musia vychádzať z dostatočne úplného skutkového základu, ktorý umožňuje vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu.

Rozhodnutie, ktoré obsahuje rozsiahle odôvodnenie, ale ponecháva rozhodujúce pochybnosti na budúce posudky, môže byť nepreskúmateľné alebo vecne nezákonné napriek svojej formálnej dĺžke.

5. Negatívny screening nie je nárokovateľným výsledkom zisťovacieho konania

Na uvedenú európskoprávnú líniu nadväzuje aj novšia vnútroštátna judikatúra.

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. I Svk/41/2023 potvrdil, že súhlasné stanoviská dotknutých orgánov samy osebe nezakladajú navrhovateľovi právny nárok na negatívny screening.

Ak niektorý z dotknutých orgánov špecializovanej štátnej správy nenamietal voči záverom štúdie alebo odborného posudku, neznamená to bez ďalšieho, že štúdia alebo posudok netrpia nedostatkami. Príslušný orgán EIA má právo a zároveň povinnosť podriadiť odborné podklady vlastnému hodnoteniu dôkazov.

Kompletná zbierka súhlasných vyjadrení dotknutých orgánov neznamená automatický právny nárok navrhovateľa na rozhodnutie, že sa činnosť nebude posudzovať podľa zákona o EIA. Opačný výklad by odsúval prvostupňový aj odvolací orgán do pozície štatistov, ktorých úlohou by bolo iba zozbierať stanoviská, spočítať súhlasné a nesúhlasné vyjadrenia a podľa ich pomeru oznámiť výsledok.

Takýto postup by bol v rozpore s § 32 ods. 1 správneho poriadku. Príslušný orgán musí presne a úplne zistiť skutočný stav veci a komplexne vyhodnotiť kritériá zákona o EIA, doručené stanoviská, odborné podklady aj relevantné námietky verejnosti.

Uvedená judikatúra platí oboma smermi.

Ak sú všetky stanoviská dotknutých orgánov súhlasné, nevzniká automatický nárok na negatívny screening. Rovnako však platí, že príslušný orgán nemôže vydať negatívny screening iba preto, že dotknuté orgány súhlasili pod podmienkou budúceho dopracovania projektu. Musí samostatne preveriť, či má už v čase rozhodovania dostatočné odborné podklady na vylúčenie pravdepodobnosti významného nepriaznivého vplyvu.

6. Priemet uvedených požiadaviek do posudzovaného prípadu

Napadnuté záväzné stanovisko obsahuje rozsiahlu reprodukciu stanovísk dotknutých orgánov, odpovedí navrhovateľa a niektorých záverov odborných štúdií. Samotná reprodukcia podkladov však nie je totožná s vlastným hodnotením príslušného orgánu.

V závere rozhodnutia príslušný orgán všeobecne uvádza, že uplatnil kritériá prílohy č. 10 zákona o EIA a že neboli zistené nedostatky alebo neurčitosti, ktoré by bránili definovaniu vplyvov. Súčasne však vo výroku ukladá opatrenia, podľa ktorých sa majú niektoré rozhodujúce odborné otázky ešte len posúdiť v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.

Osobitne významné je opatrenie č. 15, podľa ktorého sa má až v ďalšom stupni projektovej dokumentácie spracovať hydrogeologický posudok zameraný na posúdenie vplyvu podzemných podlaží a stavebnej jamy na

režim podzemných vôd, teda na prúdenie a hladinu podzemnej vody, a až podľa jeho záverov sa majú navrhnuť opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov.

Uvedené opatrenie nemá povahu technického dopracovania už vyhodnoteného riešenia. Jeho predmetom je samotné zistenie, či projekt ovplyvní prúdenie a hladinu podzemnej vody, a následné hľadanie eliminačných opatrení podľa výsledku budúceho posudku.

Obdobný problém vzniká pri opatrení č. 13, ktorým sa odborné hydrogeologické posúdenie vsakovacích alebo retenčno-vsakovacích systémov, objektov a studne presúva do ďalších stupňov projektovej dokumentácie.

Z napadnutého záväzného stanoviska preto nie je zrejmé, na základe akých objektívnych podkladov príslušný orgán už v čase vydania rozhodnutia vylúčil pravdepodobnosť významných vplyvov stavebnej jamy, podzemných podlaží a súvisiacich vodohospodárskych riešení na režim podzemných vôd.

Ak má budúci posudok prvýkrát zistiť rozsah potenciálneho vplyvu a až následne určiť potrebné opatrenia, nejde o prípustné zmierňujúce opatrenie, ale o priznanie neúplnosti skutkového zisťovania.

Z hľadiska testu Mellor rozhodnutie neobsahuje dostatočne zrozumiteľnú väzbu medzi identifikovaným rizikom, odborným podkladom, aplikovaným kritériom, hodnotením významnosti a konkrétnym opatrením, ktoré umožnilo vplyv vylúčiť.

Z hľadiska rozsudku Waltham Abbey Residents Association rozhodnutie nepreukazuje, že relevantné pochybnosti boli pred vydaním negatívneho screeningu odstránené na základe objektívnych informácií. Naopak, samotný výrok rozhodnutia potvrdzuje, že časť rozhodujúcich odborných otázok zostala otvorená.

Obdobnú požiadavku na preskúmateľnosť je potrebné uplatniť aj pri hodnotení kumulatívnych vplyvov, hlukovej záťaže a účinnosti zmierňujúcich opatrení. Nestačí uviesť, že kumulatívne vplyvy boli zohľadnené. Musí byť zrejmé, ktoré existujúce alebo schválené projekty boli zahrnuté do kumulatívneho scenára, aké vstupné údaje boli použité a akou úvahou orgán dospel k záveru, že spoločné pôsobenie vplyvov nebude významné.

Rovnako nestačí všeobecne odkázať na celé stanoviská dotknutých orgánov, súbor odborných štúdií alebo kapitolu zámeru. Ak príslušný orgán opiera negatívny screening o konkrétne zmierňujúce opatrenia, musí byť možné identifikovať:

- ktorý vplyv má konkrétne opatrenie riešiť,
- aký minimálny záväzný obsah opatrenie má,
- či bola jeho technická uskutočniteľnosť vyhodnotená,
- aký účinok sa od neho očakáva,
- prečo tento účinok umožňuje pravdepodobnosť významného nepriaznivého vplyvu vylúčiť,
- ako bude splnenie opatrenia objektívne kontrolované v ďalších povoleniach konaniach.

V predmetnej veci preto nejde iba o formálny nedostatok odôvodnenia. Ide o vzájomne súvisiaci problém nepreskúmateľnosti a neúplného zistenia skutkového stavu.

7. Syntéza nárokov na obsah screeningového rozhodnutia

Negatívny screening nie je nárokovateľným výsledkom zisťovacieho konania ani administratívnou skratkou založenou na súbore súhlasných stanovísk a budúcich príslubov navrhovateľa.

Príslušný orgán musí samostatne, komplexne a preskúmateľne vyhodnotiť relevantné kritériá zákona o EIA a musí disponovať takými objektívnymi podkladmi, ktoré mu umožňujú vylúčiť pravdepodobnosť významného nepriaznivého vplyvu.

Napadnuté záväzné stanovisko túto požiadavku nespĺňa. Pri viacerých nosných otázkach nenadväzuje preskúmateľný kauzálny nexus medzi skutkovým podkladom, aplikovaným kritériom, hodnotením významnosti vplyvu a uloženým opatrením. Pri vodných pomeroch samotný výrok stanoviska potvrdzuje, že rozhodujúce odborné hodnotenie sa má ešte len vykonať v budúcnosti.

Pochybnosti preto neboli odstránené. Boli odsunuté do ďalších povoľovacích konaní.

Takýto postup je v rozpore s § 29 ods. 17 zákona o EIA, § 32 ods. 1, § 46 a § 47 ods. 3 správneho poriadku, požiadavkou účinnej kontroly vyplývajúcou z rozsudku C-75/08 (Mellor) a materiálnym štandardom negatívneho screeningu vyplývajúcim z rozsudku C-41/24 (Waltham Abbey Residents Association).

V. Ústredná vada rozhodnutia: zisťovanie vplyvov na podzemné vody bolo odsunuté do budúcnosti

Navrhovaná činnosť zahŕňa 9-podlažnú administratívnu budovu s trojpodlažnou podzemnou garážou, 11-podlažný bytový dom s dvojpodlažnou podzemnou garážou, stavebnú jamu, retenčno-vsakovacie systémy, studňu a vrtné pole tepelných čerpadiel zem - voda. Ide o súbor zásahov, pri ktorých je režim podzemných vôd relevantnou screeningovou otázkou, nie iba technickým detailom budúceho projektovania.

Napadnuté záväzné stanovisko uvádza hydrogeologický posudok AQUA-GEO s. r. o. z decembra 2025. Tento posudok je podľa reprodukovanieho záveru spracovaný pre realizáciu vrtov tepelných čerpadiel zem - voda v počte 35 vrtov x 160 m, teda so sumárnou dĺžkou vrtných prác 5 600 m. Záver o realizovateľnosti vrtov však nie je totožný s posúdením vplyvu stavebnej jamy, podzemných podlaží, čerpania vôd, vsakovania a prípadného bariérového účinku podzemných konštrukcií.

Samotný výrok napadnutého stanoviska priznáva neúplnosť podkladov:

- opatrenie č. 13 prikazuje pre návrh a realizáciu vsakovacích alebo retenčno-vsakovacích systémov, objektov a studne až v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie vypracovať a doložiť odborné hydrogeologické posúdenie;
- opatrenie č. 15 prikazuje až v ďalšom stupni projektovej dokumentácie spracovať hydrogeologický posudok zameraný na posúdenie vplyvu podzemných podlaží a stavebnej jamy na režim podzemných vôd, teda na prúdenie a hladinu podzemnej vody, a podľa jeho záverov navrhnúť opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov;
- opatrenie č. 17 prikazuje v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie rešpektovať a zapracovať požiadavky orgánu štátnej vodnej správy.

Úrad teda nerozhodol na základe úplného odborného vyhodnotenia vodných pomerov. Rozhodol napriek tomu, že podstatná časť odborného vyhodnotenia ešte len má vzniknúť. Budúci posudok nemá iba spresniť rozmery technického riešenia. Má prvýkrát zistiť, či podzemné podlažia a stavebná jama nepriaznivo ovplyvnia prúdenie a hladinu podzemnej vody, a až následne navrhnúť eliminačné opatrenia.

Nie je právne prípustné najskôr vyhlásiť, že významný vplyv sa nepredpokladá, a následne uložiť povinnosť ešte len zistiť, aký vplyv v skutočnosti vznikne.

Zisťovacie konanie nemusí vyriešiť každý realizačný detail stavby. Musí však vyriešiť základnú otázku, či pri známych parametroch projektu možno dôvodne vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu. Ak to bez budúceho hydrogeologického posudku nie je možné, správnym výsledkom nie je negatívny screening s neurčitou podmienkou, ale doplnenie zisťovacieho konania alebo vykonanie plného procesu EIA.

VI. Zmierňujúce opatrenia nemôžu nahradiť absentujúce skutkové zisťovanie

ZDS nespochybňuje, že pri negatívnom screeningu možno prihliadať na vlastnosti projektu a na konkrétne zmierňujúce opatrenia. Musí však ísť o opatrenia viazané na identifikovaný vplyv, technicky realistické, dostatočne určité, právne záväzné a kontrolovateľné v povoľovacom konaní a pri realizácii projektu.

Napadnuté stanovisko obsahuje aj primerane konkrétne opatrenia, napríklad náhradnú výsadbu štyroch alejových drevín alebo povinnosť realizovať výrub v mimohniezdnom období. Viaceré ďalšie opatrenia však iba reprodujú všeobecne záväzné povinnosti, odkazujú na celé externé listiny alebo presúvajú zisťovanie podstatných skutočností do budúcnosti.

Za osobitne problematické považujeme:

- opatrenie č. 1: preukázať súlad navrhovanej činnosti s územným plánom až v ďalšom stupni povoľovacieho konania;
- opatrenie č. 2: všeobecne rešpektovať celé stanovisko Ministerstva dopravy SR;
- opatrenie č. 9: všeobecne rešpektovať ustanovenia zákonov, vyhlášok a ostatných predpisov týkajúcich sa zámeru;
- opatrenie č. 12: všeobecne rešpektovať a zapracovať závery, odporúčania a opatrenia obsiahnuté v celom súbore štúdií;
- opatrenia č. 13 a 15: vypracovať budúce hydrogeologické posudky a podľa ich výsledkov ešte len navrhnúť riešenia;
- opatrenie č. 17: všeobecne zapracovať požiadavky štátnej vodnej správy;
- opatrenie č. 18: zapracovať opatrenia uvedené v kapitole IV. 10 zámeru;
- opatrenie č. 20: navrhnúť účinné protiradónové opatrenia „v prípade preukázania potreby“.

Rozhodnutie má byť samostatne zrozumiteľné. Navrhovateľ, povoľujúci orgán, verejnosť aj správny súd musia vedieť identifikovať presný rozsah záväzných povinností bez toho, aby rekonštruovali obsah výroku z reťazca ďalších dokumentov a budúcich odborných posudkov. Odkaz na budúcu štúdiu nemožno zamieňať s opatrením, ktorého účinnosť už bola vyhodnotená.

VII. Formálny odkaz na prílohu č. 10 nenahrádza jej reálnu aplikáciu

Príslušný orgán v závere deklaruje, že uplatnil kritériá uvedené v prílohe č. 10 zákona o EIA. Takéto všeobecné vyhlásenie však nenahrádza individuálnu subsumpciu. Nie je zrejmé, ktoré konkrétne skutkové zistenie bolo priradené ku ktorému kritériu, akú váhu mu orgán priznal a akým logickým postupom dospel k záveru o nevýznamnosti vplyvov.

Rozhodnutie na mnohých miestach reprodukuje stanoviská dotknutých orgánov, odpovede navrhovateľa a závery odborných príloh. Reprodukcia podkladov môže byť užitočná, ale nie je totožná s vlastným odborným hodnotením príslušného orgánu. Z rozhodnutia musí byť zrejmá analytická cesta od skutkových údajov ku konečnému záveru.

V predmetnej veci chýba najmä prehľadná a preskúmateľná úvaha o týchto kritériách:

- veľkosť a rozsah projektu vrátane podzemných konštrukcií a vrtného poľa;
- kumulácia s existujúcimi alebo povolenými činnosťami v širšom území Mlynských nív;
- produkcia hluku, emisií a zrážkových vôd;
- riziká pre zdravie obyvateľov pri už existujúcom prekračovaní prípustných hodnôt dopravného hluku;
- riziká pre podzemné vody a vodné pomery;
- pravdepodobnosť, rozsah, trvanie, vratnosť a možnosť účinného zmiernenia vplyvov;
- otvorená otázka súladu projektu s územnoplánovacou dokumentáciou a únosnosti územia.

Dĺžka rozhodnutia sama osebe neznamená jeho preskúmateľnosť. Rozhodnutie je preskúmateľné až vtedy, keď verejnosť dokáže z jeho textu pochopiť, prečo konkrétne údaje a konkrétne opatrenia umožňujú vylúčiť pravdepodobnosť významného nepriaznivého vplyvu.

VIII. Kumulatívne a súbežne pôsobiace vplyvy boli vyhodnotené nedostatočne

Podľa § 29 ods. 8 zákona o EIA v spojení s prílohou č. 10 zákona o EIA a podporne aj podľa § 29a zákona o EIA je potrebné prihliadať na kumulatívne a súbežne pôsobiace javy, ich pôsobenie v rôznych časových horizontoch, nezvratnosť vplyvov, možnosti prevencie a minimalizácie, použité metódy hodnotenia a úplnosť informácií. Projekt AURA sa nenachádza v izolovanom priestore. Nachádza sa v transformačnom území Mlynských nív s intenzívnou výstavbou, existujúcou dopravnou záťažou a ďalšími plánovanými investíciami a množstvom už posúdených a zrealizovaných. Na predmetnú zónu je tiež spracovaný územný plán zóny, ktorý umožňuje koncentrované posúdenie týchto kumulatívnych a synergických vplyvov.

Napadnuté stanovisko síce obsahuje niektoré čiastkové údaje, napríklad podiel novogenerovanej dopravy 1,8 % v rannej a 1,5 % v popoludňajšej špičkovej hodine. Neobsahuje však transparentný kumulatívny scenár. Nie je zrejmé:

- ktoré existujúce, povolené a reálne pripravované projekty boli zahrnuté do hodnotenia;
- aký časový horizont bol použitý;
- aký spoločný dopravný scenár sa uplatnil pri rozvoji bulváru Mlynské nivy;
- ako sa zohľadnila plánovaná električková trať a zmena organizácie dopravy;
- ako boli kumulatívne vyhodnotené účinky stavebných jám, podzemných podlaží, vsakovania a vrtov na vodné pomery;
- ako boli vyhodnotené spoločné hlukové, emisné a mikroklimatické vplyvy rozvoja územia.

Samotné dopravno-kapacitné posúdenie podľa rozhodnutia vychádza zo súčasného stavu organizácie dopravy. Rozhodnutie súčasne priznáva, že pre finálne posúdenie dopravných vplyvov v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie bude nevyhnutné definitívne zadefinovať budúcu podobu bulváru Mlynské nivy vrátane koordinácie s plánovanou novou električkovou traťou.

Úrad nemôže súčasne tvrdiť, že dopravné vplyvy sú dostatočne uzavreté, a priznať, že ich finálne posúdenie závisí od budúcej definície kľúčového dopravného riešenia územia.

Zákonná povinnosť posúdiť kumulatívne vplyvy nie je splnená slovami, že projekt bude mať iba marginálny príspevok k existujúcemu stavu. Orgán musí uviesť, ktoré činnosti analyzoval, aké vstupné údaje použil a prečo spoločné pôsobenie vplyvov nepovažuje za významné.

IX. Hluková zát'áž: opakované dopĺňanie štúdie potvrdzuje potrebu zvýšenej transparentnosti

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava pôvodne požadoval doplnenie hlukovej štúdie. Po prvej aktualizácii uviedol, že doplnené náležitosti neboli vypracované v požadovanom rozsahu, že niektoré formulácie zostali nejasné a že obrázkové prílohy pri niektorých fasádach naznačovali navýšenie o 2 dB alebo 3 dB, hoci záver pracoval s navýšením o 1 dB. Dopĺňujúce informácie preto opakovane neakceptoval.

Navrhovateľ následne dňa 12. 05. 2026 doručil druhé dopĺňujúce informácie - akustickú štúdiu „Aktualizácia 2“. Na ich základe bolo doručené stanovisko RÚVZ Bratislava zo dňa 19. 05. 2026. Napadnuté stanovisko potom v opatrení č. 12 prikazuje rešpektovať aktualizovanú hlukovú štúdiu z mája 2026.

Tento proces potvrdzuje, že hluková problematika nebola okrajovou otázkou. V existujúcom stave sú podľa rozhodnutia prekročené najvyššie prípustné hodnoty hluku z pozemnej dopravy. Po výstavbe majú byť pri kumulatívnej doprave prekročené prípustné hodnoty 2 m pred všetkými fasádami posudzovaných objektov, pričom riešenie spočíva najmä v ochrane vnútorného prostredia a v konkrétnych protihlukových opatreniach pre technologické zariadenia.

Odvolací orgán musí preveriť:

- či je akustická štúdia „Aktualizácia 2“ úplnou súčasťou administratívneho spisu;
- či bola verejnosti riadne sprístupnená a v akom okamihu;
- či opatrenie č. 12 dostatočne určito prenáša všetky rozhodujúce protihlukové požiadavky do výroku;
- či štúdia vyhodnocuje správny kumulatívny dopravný scenár;

ZDS netvrdí, že každé doplnenie štúdie automaticky vyžaduje plnú EIA. Tvrdí však, že negatívny screening musí transparentne ukázať, ako doplnený podklad odstránil pôvodné pochybnosti a ktoré konkrétne opatrenia sú záväzné a kontrolovateľné.

X. Otázka súladu s územným plánom nebola vyhodnotená, ale odsunutá

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava uviedlo, že v predloženej dokumentácii absentujú všetky údaje potrebné na komplexné posúdenie navrhovanej činnosti vo vzťahu k územnému plánu. Predmetná funkčná

plocha je vedená ako občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, pričom bývanie je prípustné iba v obmedzenom rozsahu.

Napadnuté stanovisko reagovalo opatrením č. 1, podľa ktorého má navrhovateľ preukázať súlad navrhovanej činnosti s územným plánom až v ďalšom stupni povoľovacieho konania.

ZDS netvrdí, že zisťovacie konanie má nahradiť záväzné stanovisko orgánu územného plánovania. Úrad EIA však nemôže ignorovať otázku, ktorá môže priamo súvisieť s intenzitou využitia územia, podielom bývania, dopravnými nárokmi, hlukom, preslnením a únosnosťou dotknutého priestoru. Ak súlad projektu nebol preukázaný, úrad mal vysvetliť, prečo táto otvorená otázka nebráni spoľahlivému environmentálnemu screeningu. Samotné odsunutie problému do budúceho konania nie je odôvodnením.

ZDS navyše uvádza, že na dotknutú lokalitu bol mestom Bratislava spracovaný územný plán zóny, ktorý okrem posúdenia kumulatívnych a synergických vplyvov umožňuje aj lepšie a výstižnejšie vyhodnotiť súlad s územným plánom ako takým a tiež súlad s územným plánom zóny.

XI. Vysporiadanie stanoviska ZDS je prevažne deklaratórne

ZDS už v zisťovacom konaní výslovne požadovalo, aby rozhodnutie obsahovalo technické a merateľne overiteľné informácie o vplyvoch, aby sa skutkové zisťovanie neodkladalo do povoľovacieho konania, aby boli vyhodnotené kumulatívne a synergické vplyvy, vplyvy na nadradenú infraštruktúru, vodné pomery, ovzdušie, akustickú záťaž, zeleň a klimatické opatrenia.

OÚ Bratislava uviedol, že vyžiadal doplňujúce informácie, považuje ich za dostačujúce, že požiadavky ZDS zohľadnil v rozsahu svojej kompetencie a že dodržiavanie právnych predpisov je pre navrhovateľa záväzné.

Takáto odpoveď však pri nosných námietkach nestačí.

ZDS nepožadovalo uistenie, že právne predpisy platia. Požadovalo vysvetliť, ako boli konkrétne vplyvy identifikované, kvantifikované a porovnané s relevantnými prahovými hodnotami a ako boli vyhodnotené kumulatívne účinky. Rozhodnutie nemôže vyporiadať konkrétnu námietku iba odkazom na všeobecnú zákonnosť budúceho povoľovania alebo na existenciu doplňujúcich informácií.

Verejnoscť nemá povinnosť domýšľať si správnu úvahu úradu z roztrúsených príloh. Úrad má povinnosť vysvetliť ju v rozhodnutí.

XII. Prima facie prekročenie maximálnej zákonnej lehoty

Podľa § 29 ods. 12 zákona o EIA vydá príslušný orgán záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania v lehote 15 dní odo dňa ústneho pojednávania, najneskôr však do 60 dní odo dňa doručenia zámeru. Vo zvlášť zložitých prípadoch môže lehotu predĺžiť na 90 dní, pričom písomne informuje navrhovateľa o dôvodoch predĺženia a očakávanom termíne vydania stanoviska.

Podľa napadnutého stanoviska bol zámer doručený dňa 06. 02. 2026, ústne pojednávanie sa uskutočnilo dňa 27. 03. 2026 a záväzné stanovisko je datované dňom 25. 05. 2026; doložka autorizácie uvádza autorizáciu dňa 26. 05. 2026. Medzi doručením zámeru a vydaním stanoviska tak prima facie uplynulo viac ako 90 dní.

ZDS žiada, aby odvolací orgán preskúmal:

- právny dôvod prekročenia maximálnej zákonnej lehoty;
- obsah listu o predĺžení lehoty zo dňa 27. 03. 2026;
- či boli splnené zákonné podmienky predĺženia;
- aký procesný význam malo opakované dopĺňanie podkladov po uplynutí základnej lehoty;
- či prekročenie lehoty nesúviselo s tým, že skutkový stav pri pôvodne plánovanom rozhodnutí nebol dostatočne zistený.

Prekročenie lehoty nemusí samo osebe automaticky viesť k nulite rozhodnutia. V spojení s opakovaným dopĺňaním hlukovej štúdie a odsunom hydrogeologických otázok do budúcnosti však ide o ďalší indikátor, že zisťovacie konanie nebolo uzavreté na základe úplných a včas získaných podkladov.

XIII. Environmentálne, klimatické a energetické opatrenia sú v rozhodnutí iba vymenované, ale ich účinnosť nebola preskúmateľne vyhodnotená

ZDS netvrdí, že navrhovaná činnosť neobsahuje žiadne environmentálne, klimatické alebo energetické opatrenia. Napadnuté záväzné stanovisko uvádza viaceré prvky, ktoré môžu byť z hľadiska ochrany životného prostredia prínosné.

Projekt zahŕňa najmä vnútroblokový priestor so zelenými plochami a vodným prvkom, vegetáciu na teréne, extenzívnu a intenzívnu strešnú zeleň, fotovoltické panely, aktívne betónové jadro, tepelné čerpadlá využívajúce vrtné pole a doplnkové zásobovanie energiou z horúcovodu.

Výrok napadnutého záväzného stanoviska zároveň ukladá v opatrení č. 19 povinnosť zapracovať do ďalších stupňov projektovej dokumentácie vegetačné strechy, stromoradia, plošnú výsadbu drevín, odvádzanie dažďovej vody do záhonov, terénne depresie a jazierka, dažďové záhrady, retenčno-vsakovacie systémy, vodopriepustné povrchy a výsadbu popínavej zelene na vhodných miestach, a to minimálne v rozsahu navrhnutom v zámere. Opatrenie č. 18 všeobecne odkazuje aj na opatrenia uvedené v kapitole IV. 10 zámeru.

Samotný zoznam environmentálne priaznivých prvkov však nenahrádza ich odborné vyhodnotenie.

Pre zákonnosť negatívneho screeningu nie je rozhodujúce iba to, či sa v texte rozhodnutia nachádzajú pojmy ako vegetačná strecha, dažďová záhrada alebo fotovoltický panel. Rozhodujúce je, či orgán preskúmateľne vysvetlil:

- na ktoré identifikované environmentálne a klimatické riziká jednotlivé opatrenia reagujú,
- aké majú základné technické a funkčné parametre,
- aký účinok sa od nich očakáva,
- či je ich účinnosť odborne overiteľná,
- ktoré opatrenia sú záväznou vlastnosťou projektu a ktoré sú iba budúcim projektovým zámerom,
- či ich realizácia a účinnosť závisia od ďalších odborných posudkov, ktoré ešte neboli vypracované,
- prečo práve tieto opatrenia umožňujú vylúčiť pravdepodobnosť významného nepriaznivého vplyvu na životné prostredie.

Podľa § 29 ods. 17 zákona o EIA musí negatívne screeningové rozhodnutie obsahovať hlavné dôvody záveru, že ďalšie posudzovanie nie je potrebné, s odkazom na príslušné kritériá prílohy č. 10, ako aj vlastnosti činnosti a opatrenia, ktorými sa má zabrániť alebo predísť významným nepriaznivým vplyvom. Nestačí opatrenia iba pomenovať. Ak sa orgán o opatrenia opiera pri závere, že plná EIA nie je potrebná, musí vysvetliť aj ich relevantnosť a predpokladanú účinnosť. (slov-lex.sk)

1. Vodozádržné a adaptačné opatrenia neboli vyhodnotené vo vzťahu ku klimatickým rizikám územia

Napadnuté stanovisko neobsahuje preskúmateľnú úvahu o klimatickej zraniteľnosti navrhovanej činnosti ani o tom, akým spôsobom navrhnuté opatrenia reagujú na konkrétne riziká mestského prostredia, najmä na:

- prehrievanie zastavaného územia a vznik tepelných ostrovov,
- intenzívne prívateľové zrážky,
- obdobia sucha,
- zaťaženie kanalizačnej a vodohospodárskej infraštruktúry,
- zmenu odtokových pomerov po realizácii stavby,
- kumulatívne pôsobenie spevnených plôch a podzemných objektov v širšom rozvojovom území Mlynských nív.

Rozhodnutie neuvádza najmä:

- celkovú bilanciu zelených, spevnených a vodopriepustných plôch pred realizáciou a po realizácii projektu,
- výmeru extenzívnych a intenzívnych vegetačných striech,
- retenčný objem navrhnutých systémov,
- množstvo zrážkových vôd, ktoré sa má zadržať, opätovne využiť, odvieť do záhonov alebo vsakovať,
- návrhový dážď, na ktorý sú opatrenia dimenzované,
- spôsob riešenia mimoriadnych zrážkových udalostí a bezpečnostného prepadu,
- predpokladaný príspevok zelene, tienenia a vodných prvkov k zmierneniu prehrievania územia,
- mechanizmus kontroly, či budú tieto opatrenia v ďalšej projektovej dokumentácii skutočne zachované najmenej v deklarovanom rozsahu.

Tento nedostatok je obzvlášť závažný vo vzťahu k opatreniam č. 13 a 15 napadnutého stanoviska. Úrad nimi priznáva, že vhodnosť vsakovacích systémov, studne a vplyv stavebnej jamy a podzemných podlaží na prúdenie a hladinu podzemných vôd sa majú ešte len odborne posúdiť v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.

Nie je možné preskúmateľne vyhodnotiť účinnosť vodozadržných a adaptačných opatrení, ak ich technická uskutočniteľnosť a ich vzťah k režimu podzemných vôd ešte len majú byť predmetom budúcich hydrogeologických posudkov.

2. Energetické opatrenia boli opísané, ale nebol vyhodnotený ich environmentálny účinok

Napadnuté stanovisko uvádza využitie tepelných čerpadiel zem – voda, vrtného poľa, horúcovodu a fotovoltických panelov. Uvádza tiež, že tepelné čerpadlá a horúcovod nie sú zdrojom emisií znečisťujúcich látok.

Takéto konštatovanie je relevantné, ale nepostačuje na preskúmateľné hodnotenie energetického a klimatického riešenia projektu.

Rozhodnutie neuvádza najmä:

- predpokladanú energetickú potrebu administratívnej budovy a bytového domu,
- výkon tepelných čerpadiel,
- predpokladaný podiel energie z vrtného poľa, horúcovodu a ostatných zdrojov,
- predpokladanú výrobu elektriny z fotovoltických panelov,
- mieru pokrytia vlastnej spotreby elektriny,
- predpokladané úspory energie alebo emisií v porovnaní s referenčným riešením,
- spôsob monitorovania reálnej energetickej účinnosti budov počas prevádzky,
- väzbu medzi energetickým riešením a klimatickou odolnosťou projektu počas období horúčav.

ZDS nepožaduje, aby sa v zisťovanom konaní predkladal realizačný projekt technických zariadení budov. Namieta však, že ak sa príslušný orgán opiera o energetické opatrenia ako o jednu z vlastností environmentálne priaznivého projektu, musí byť v základnom rozsahu zrejmé, aký účinok od nich očakáva a aký význam im priznal pri negatívnom screeningu.

3. Zeleň, sadovnícke úpravy a mikroklimatický účinok neboli vyhodnotené v merateľnom rozsahu

Napadnuté stanovisko ukladá viaceré požiadavky týkajúce sa drevín, sadovníckych úprav a adaptácie na zmenu klímy. Niektoré z nich sú primerane konkrétne, napríklad náhradná výsadba štyroch listnatých alejových drevín alebo požiadavka uplatňovať dreviny väčšieho vzhľadu s prirodzeným habitom.

Rozhodnutie však neobsahuje ucelené odborné vyhodnotenie:

- rozsahu existujúcej a navrhovanej zelene,
- celkového počtu drevín, ich umiestnenia a predpokladanej perspektívy,
- prekoreniteľného priestoru drevín,

- podielu zelene na rastlom teréne a zelene umiestnenej na konštrukciách,
- rozsahu zatienenia spevnených plôch,
- mikroklimatického účinku vnútrobloku, vegetačných striech a vodného prvku,
- vzťahu sadovníckych opatrení k prehrievaniu územia a k zadržiavaniu vody.

Opatrenie č. 5 navyše ukladá predložiť projektovú dokumentáciu v ďalších stupňoch na posúdenie oddeleniu mestskej zelene Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy. Takýto postup môže byť vhodným následným kontrolným mechanizmom, ale nenahrádza vlastnú screeningovú úvahu príslušného orgánu EIA.

4. Odkaz na budúce dopracovanie opatrení nestačí na odôvodnenie negatívneho screeningu

Podľa § 2 písm. d) zákona o EIA je účelom zákona určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia alebo ich zmiernia. Podľa § 2 písm. e) zákona je jeho účelom získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Výrok napadnutého stanoviska však pri viacerých opatreniach používa všeobecné formulácie, podľa ktorých sa majú environmentálne a adaptačné opatrenia zapracovať až do ďalších stupňov projektovej dokumentácie.

Opatrenie č. 18 odkazuje na kapitolu IV. 10 zámeru. Opatrenie č. 19 obsahuje zoznam adaptačných prvkov, ale neuvádza ich základné parametre ani očakávaný účinok.

Takýto spôsob formulácie sťažuje budúcu kontrolu splnenia opatrení. Bez merateľných alebo aspoň jednoznačne identifikovateľných parametrov nebude zrejme:

- či povolujujúci orgán posudzuje rovnaký projekt, ktorý bol predmetom zisťovacieho konania,
- či boli opatrenia zachované v rozsahu, na ktorom bol založený negatívny screening,
- či ich neskoršie technické dopracovanie neznižuje ich environmentálny účinok,
- či možno splnenie podmienok objektívne overiť.

Úrad nemôže založiť negatívny screening na súbore všeobecne pomenovaných budúcich opatrení bez toho, aby vysvetlil ich vzťah k identifikovaným vplyvom a ich očakávanú účinnosť.

5. Právny význam povinností projektanta a ochrany prírody

Podporne je potrebné prihliadnuť aj na § 35 ods. 6 stavebného zákona, podľa ktorého projektant zodpovedá okrem iného za environmentálne, klimatické, energetické a prevádzkové riešenie stavby, ako aj za primerané začlenenie zelene a vonkajších priestorov podľa charakteru stavby.

Rovnako podľa § 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny majú byť opatrenia na predchádzanie a obmedzovanie poškodzovania prírody a krajiny zahrnuté už do návrhov projektov a príslušnej dokumentácie.

Uvedené ustanovenia neznamenaajú, že zisťovacie konanie musí obsahovať podrobnosť realizačného projektu. Znamenajú však, že negatívny screening musí vychádzať aspoň zo základného, odborne vyhodnotiteľného a následne kontrolovateľného koncepčného riešenia.

XIV. Návrhy na doplnenie dokazovania a preskúmania

ZDS navrhuje, aby odvolací orgán pri preskúmaní napadnutého záväzného stanoviska v celom rozsahu podľa § 30 ods. 8 zákona o EIA preveril úplnosť administratívneho spisu, zákonnosť procesného postupu a dostatočnosť skutkových podkladov. Ak sú podklady neúplné alebo neumožňujú preskúmateľne vylúčiť pravdepodobnosť významných nepriaznivých vplyvov, ZDS žiada, aby odvolací orgán konanie v potrebnom rozsahu doplnil alebo napadnuté záväzné stanovisko zrušil a vec vrátil príslušnému orgánu na ďalšie konanie.

ZDS navrhuje zabezpečiť a preskúmať najmä podklady v oblastiach uvedených v nasledujúcich sekciách tohto odvolacieho bodu:

1. Doplnenie odborných podkladov k vodným pomeroch

- preveriť, či hydrogeologický posudok spoločnosti AQUA-GEO s. r. o. z decembra 2025 pokrýva iba vrtné pole tepelných čerpadiel zem – voda alebo aj vplyvy stavebnej jamy, podzemných podlaží, prípadného čerpania podzemných vôd, retenčno-vsakovacích systémov, studne a možného bariérového účinku podzemných konštrukcií;
- ak existujúci hydrogeologický posudok uvedené otázky nepokrýva alebo ich nevyhodnocuje dostatočne, vyžiadať odborné hydrogeologické posúdenie týchto vplyvov ešte pred potvrdením negatívneho screeningu;
- vyžiadať hydrologickú bilanciu zrážkových vôd vrátane návrhového dažďa, retenčných objemov, spôsobu zadržiavania, opätovného využitia a vsakovania vody, riešenia bezpečnostného prepadu a mimoriadnych zrážkových udalostí;
- vyhodnotiť väzbu vodozádržných opatrení na režim podzemných vôd a preveriť ich technickú uskutočniteľnosť vzhľadom na hydrogeologické pomery územia.

2. Doplnenie podkladov ku kumulatívnym a dopravným vplyvom

- vyžiadať prehľad existujúcich, povolených a reálne pripravovaných projektov, ktoré boli zahrnuté do kumulatívneho scenára posudzovania vplyvov v širšom území Mlynských nív;
- uviesť, aký časový horizont bol použitý pri hodnotení kumulatívnych a súbežne pôsobiacich vplyvov;
- vyžiadať vysvetlenie, aký dopravný scenár bol použitý vo vzťahu k budúcej podobe bulváru Mlynské nivy, zmene organizácie dopravy a plánovanej električkovej trati;
- preveriť, či boli kumulatívne vyhodnotené nielen dopravné a hlukové vplyvy, ale aj súbežné účinky stavebných jam, podzemných podlaží, vsakovania, vrtov, spevnených plôch a ďalšieho rozvoja územia na vodné pomery a mikroklimu.

3. Doplnenie podkladov k hluku a ochrane zdravia

- preveriť, či akustická štúdia „Aktualizácia 2“ vychádza zo správneho a dostatočne odôvodneného kumulatívneho dopravného scenára;
- preveriť, ako aktualizovaná akustická štúdia odstránila pochybnosti, ktoré v predchádzajúcej fáze uviedol Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava;
- preveriť, či opatrenie č. 12 napadnutého záväzného stanoviska dostatočne určito a kontrolovateľne prenáša všetky rozhodujúce protihlukové požiadavky do ďalších povolovacích konaní.

4. Doplnenie podkladov k zeleni, klimatickej odolnosti a energetickému riešeniu

- vyžiadať bilanciu zelených, spevnených a vodopriepustných plôch pred realizáciou a po realizácii projektu;
- vyžiadať výmery extenzívnych a intenzívnych vegetačných striech;
- vyžiadať základné parametre stromoradií, plošnej výsadby drevín, dažďových záhrad, terénnych depresii, vodných prvkov, popínavej zelene a ďalších adaptačných opatrení;
- vyžiadať vyhodnotenie klimatickej zraniteľnosti a klimatickej odolnosti projektu, najmä vo vzťahu k prehrievaniu územia, vzniku tepelných ostrovov, obdobiam sucha a privalovým zrážkam;
- vyžiadať základnú energetickú bilanciu projektu vrátane predpokladaného prínosu tepelných čerpadiel, vrtného poľa, horúcovodu a fotovoltických panelov;
- preveriť, aký merateľný environmentálny a klimatický účinok sa od jednotlivých opatrení očakáva a aký význam im príslušný orgán priznal pri rozhodnutí o negatívnom screeningu.

5. Preskúmateľná aplikácia zákonných kritérií

- osobitne vyhodnotiť každé relevantné kritérium prílohy č. 10 zákona o EIA a uviesť, ktoré skutkové podklady, odborné závery a správne úvahy viedli k záveru, že pravdepodobnosť významného nepriaznivého vplyvu možno vylúčiť;
- jednoznačne rozlíšiť medzi:
- vlastnosťami projektu, ktoré už boli záväzne definované a odborne vyhodnotené,
- konkrétnymi a kontrolovateľnými opatreniami uloženými vo výroku,
- otázkami, ktoré majú byť ešte len predmetom budúcich odborných posudkov alebo projektovania;
- pri každom opatrení uviesť, na ktorý identifikovaný vplyv reaguje, aký účinok sa od neho očakáva a prečo jeho účinnosť umožňuje vylúčiť pravdepodobnosť významného nepriaznivého vplyvu;

- preveriť, či otvorené otázky nepredstavujú samotné zisťovanie rozsahu možných vplyvov, ktoré nemožno odsunúť až do budúcich povolovacích konaní.

Bez doplnenia uvedených podkladov a bez ich preskúmateľného vyhodnotenia nemožno zákonne potvrdiť záver, že navrhovaná činnosť „Polyfunkčný komplex AURA, Mlynské nivy, Bratislava“ sa nebude posudzovať podľa zákona o EIA. Negatívny screening nemôže byť založený na predpoklade, že rozhodujúce environmentálne otázky sa objasnia až po jeho skončení.

Procesný rozmer nedostatočne zisteného skutkového stavu

Uvedené má aj procesný rozmer nezákonnosti nakoľko podľa §29 ods.9 zákona o EIA v zmysle jeho eurokonformného výkladu rozhodnutiami Súdneho dvora EÚ č. C-41/24 (Waltham Abbey Residents Association) si mal práve príslušný úrad zisťovania vplyvov na životné prostredie uplatniť požiadavku doplnenia dokazovania formou tzv. doplňujúcej informácie, čo napadnuté rozhodnutie zaťažuje vadou nedostatočného skutkového zisťovania a teda predstavuje porušenie §3 ods.4 a ods.5 správneho poriadku (procesná hospodárnosť a spoľahlivé zistenie skutkového stavu).

Odvolaciemu úradu to umožňuje riešiť spôsobom, že bude nahrádzať nedostatky prvostupňového rozhodnutia alebo vec z dôvodu procesnej efektivity vráti prvostupňovému úradu zisťovania vplyvov na životné prostredie.

XV. Záver

Napadnuté záväzné stanovisko je predčasné. Príslušný orgán určil, že projekt sa nebude posudzovať podľa zákona o EIA, hoci vo výroku zároveň uložil vypracovať až v ďalšom stupni projektovej dokumentácie hydrogeologický posudok zameraný na vplyv podzemných podlaží a stavebnej jamy na prúdenie a hladinu podzemnej vody a podľa jeho záverov ešte len navrhnúť eliminačné opatrenia. Nejde o technické dopracovanie už vyhodnoteného riešenia, ale o odloženie samotného zistenia existencie, rozsahu a významnosti potenciálneho vplyvu. Takýto postup nezodpovedá preventívnej povahe zisťovacieho konania, § 29 ods. 17 zákona o EIA ani článku 4 ods. 5 smernice 2011/92/EÚ. Podporne je v rozpore aj s interpretačnou logikou rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-41/24, podľa ktorej objektívne pochybnosti o potenciálne významnom vplyve nemožno ponechať nevyriešené pred vydaním negatívneho screeningu.

Napadnuté záväzné stanovisko vytvára nebezpečný precedens. Najskôr pripúšťa, že viaceré environmentálne otázky ešte nie sú odborné uzavreté, následne vyhlasuje projekt za environmentálne prijateľný a napokon prikazuje, aby sa chýbajúce hodnotenia vypracovali až v povolení faze.

Takýto postup obracia preventívnu logiku EIA naruby. Úrad nemôže nahradiť riadne zisťovacie konanie súborom všeobecných odkazov, budúcich posudkov a prísľubov navrhovateľa. Nemôže rozhodnúť, že významné vplyvy sa nepredpokladajú, ak súčasne ukladá povinnosť ešte len zistiť ich rozsah a následne navrhnúť spôsob ich eliminácie.

Úlohou zisťovacieho konania nie je administratívne umožniť investorovi pokračovať do povolenia. Úlohou zisťovacieho konania je chrániť verejný záujem tým, že sa včas, transparentne a preskúmateľne rozhodne, či projekt môže mať významné vplyvy na životné prostredie.

V prípade projektu AURA neboli pochybnosti odstránené. Boli iba odsunuté.

Z uvedených dôvodov ZDS žiada, aby odvolací orgán napadnuté záväzné stanovisko zrušil a vec vrátil príslušnému orgánu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, subsidiárne aby ho zmenil tak, že navrhovaná činnosť bude predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona o EIA.

V Bratislave dňa 8. júna roku Pána 2026

Združenie domových samospráv

Bc. Marcel Slávik
štatutárny predseda

Všeobecná agenda

Predmet

OU-BA-OSZP3-2026/429912 (EIA: Polyfunkčný komplex AURA, Mlynské nivy, Bratislava)

Text

V prílohe Vám zasielame odvolanie k rozhodnutiu zo zisťovacieho konania pre projekt "Polyfunkčný komplex AURA, Mlynské nivy, Bratislava"

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02
Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.enviroportal.org

www.climaterealityproject.com

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ

ico://sk/31820174

Prijímateľ

ico://sk/00151866_10010

Informácie o doručovaní

Dátum a čas doručenia

08.06.2026 23:41:19

Doručovaná správa

Identifikátor správy

dbcfe3f0-ec21-4b3d-8c7a-e463a443be98

Kontrolný súčet

Kanonikalizácia

<http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315>

Typ digitálneho odlačku

<http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#rsa-sha256>

Digitálny odtlačok správy

pwyk6XJJqlhjPSQzxjeHswlf4mN5p6x18KIZCqY
vrqE=

Prílohy

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

6396d12b-f647-4705-ba09-dc9c31eb11ec

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

42b274f3-9013-4d2f-94d3-e8486d714689